

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ
la proiectul de lege cu privire la modificarea și
completarea
Codului Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii
Moldova nr. 174/2018
(nr. 460 din 23 noiembrie 2020)

Examinând proiectul de lege menționat, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului și a Legii privind actele normative nr. 100/2017, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Considerațiuni generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, în temeiul art. 73 din Constituție și art. 47 alin. (1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018.

Scopul proiectului constă în modificarea și completarea Codului serviciilor media audiovizuale cu prevederi ce determină micșorarea produsului autohton, protejarea spațiului național și asigurarea securității informaționale, determinarea surselor de identificare a surselor de informație, acordarea dreptului furnizorului public național să plaseze publicitate comercială, eliberarea fără concurs a licenței de emisie pentru furnizorii publici de televiziune și radiodifuziune, protecția victimelor violenței domestice etc.

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile articolelor 66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Conform Notei informative anexate la proiect, implementarea prevederilor proiectului de lege nu implică alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul statului.

5. Cu referire la procedura de înaintare a proiectului de lege menționăm următoarele:

- Nota informativă la proiectul de lege nu corespunde exigențelor art. 30 din Legea nr. 100/2017, care prevede că, autorul proiectului va întocmi Nota informativă conform modelului indicat în anexa nr.1 a Legii;

- potrivit alin.(1), alin.(3) și alin.(4) din art. 32 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul actului normativ însoțit de Nota informativă urmează să fie transmis spre avizare, instituțiilor responsabile de implementare -Consiliului Audiovizualului, Serviciului de Informații și Securitate în calitate sa de coordonator al procesului de realizare a Strategiei securității informaționale a Republicii Moldova pentru anii 2019-2024, Guvernului, precum și supus consultărilor publice;

- potrivit alin.(1) din art. 35 al Legii nr.100/2017, toate proiectele actelor normative sunt supuse expertizei anticorupție care este obligatorie, inclusiv pentru proiectele elaborate de deputații în Parlament.

II. Obiecții de conținut

1. Cu referire la Art. I pct. 5 din proiect, prin care sunt stabilite datele de natură să identifice sursele de informare, precum și asumarea răspunderii pentru corectitudinea informațiilor furnizate, remarcăm că, prevederea dată contravine art. 13 din Legea nr. 64/2010 cu privire la libertatea de exprimare care **garantează protecția surselor de informare, precum și stabilește condițiile de divulgare** a acestora. De asemenea, subliniem că libertatea de exprimare a mass-mediei, potrivit art. 4 din Legea nr. 64/2010, presupune inclusiv efectuarea investigațiilor jurnalistice în probleme de interes public, precum și admiterea unui anumit grad de exagerare sau chiar provocare, cu condiția să nu denatureze esența faptelor.

2. În partea ce ține de redacția expusă la Art.I pct. 7 din proiect, menționăm că asigurarea securității informaționale a statului a constituit scopul Legii nr. 257/2017 cu privire la completarea Codului audiovizualului Republicii Moldova nr. 260/2006, potrivit căreia s-a permis radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii transmisia programelor de televiziune și radio cu conținut informativ, informativ-analitic, militar și politic care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, SUA, Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.

Ținem să scoatem în evidență faptul că Republica Moldova a ratificat Convenția Europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră prin Legea nr. 1555/2002. Reținem că, tratatele internaționale se execută cu bună-credință, în conformitate cu principiul pacta sunt servanda. Republica Moldova nu poate invoca prevederile legislației sale interne ca justificare a neexecutării unui tratat la care este parte.

Subliniem că, Legea nr. 257/2017 a fost supusă controlului de constituționalitate, fiind recunoscută constituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 16/2018 și observă în legea contestată o punere în operă a prezumției potrivit căreia radiodifuzorii din statele care nu au ratificat

Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră riscă să nu îndeplinească cerințele acesteia.

În acest context, Curtea Constituțională în Hotărârea nr.16/2018 apreciază că, o formă de control de la caz la caz pentru fiecare program de televiziune sau de radio cu conținut informativ, informativ analitic, militar și politic care nu este produs în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii, în Canada sau în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră și care este difuzat în Republica Moldova ar putea conduce la incertitudini, la numeroase litigii, la costuri și întârzieri, această practică generând arbitrar. O schemă contextuală ar reprezenta, pentru stat, o sarcină excesivă, autoritățile cărui ar trebui să monitorizeze toate programele difuzorilor care nu cad sub incidența Convenției europene cu privire la televiziunea transfrontalieră. Pe de altă parte, această schemă le-ar acorda autorităților de control al conținutului acestor programe o discreție excesivă. În realitate, ea ar fi greu de implementat. Presupunând că ar fi implementată, nu se poate susține că ar realiza la fel de eficient scopurile legitime urmărite. Un control efectuat de o manieră deficitară ar periclita chiar realizarea scopurilor legitime urmărite. Curtea reiterează, în acest sens, cât de mare este impactul și efectul imediat al programelor de televiziune și de radio asupra persoanelor.

3. Potrivit Art. I pct. 8 din proiect, se exclude obligația furnizorilor de servicii de radiodifuziune sonoră și servicii de televiziune muzicale să difuzeze cel puțin 30% de opere muzicale în limba română, fapt ce contravine principiilor activității de legiferare prevăzute la art. 3 alin.(1) lit.d) din Legea nr. 100/2017. În acest context, subliniem, protejarea limbii române în conținuturile serviciilor media audiovizuale reprezintă obligație a furnizorilor și distribuitorilor de servicii media prevăzută expres la art. 4, 19, 33, 55 din Cod.

4. În partea ce ține de eliberarea fără concurs a licenței de emisie pentru furnizorii publici de televiziune și radiodifuziune, stabilită la Art.I pct. 9 din proiect, remarcăm că asigurarea unei concurențe loiale pe piața serviciilor media audiovizuale, reprezintă una din premisele cooperării Consiliului Audiovizualului cu Consiliul Concurenței, în conformitate cu prevederile art. 85 alin.(3) din Cod. Context în care, menționăm că eliberarea fără concurs a licenței de emisie subiecților enunțați în proiect ar plasa furnizorii publici de televiziune și radiodifuziune în condiții inechitabile în raport cu ceilalți furnizori de servicii media care vor participa în concurs, în cazul în care frecvența sau canalul va fi scos la concurs în temeiul art. 26 alin.(6) din Cod.

Totodată, reținem că, încălcarea cerințelor cumulative de către furnizorii publici de televiziune și radiodifuziune statuate la alin.(2) din norma menționată, nu vor produce efecte juridice și va condiționa prelungirea automată a licenței de emisie de Consiliul Audiovizualului. Or, în conformitate cu prevederile art. 3 alin.(4) lit. b) din Legea nr. 100/2017 proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actului normativ cu care se află în conexiune.

5. Referitor la prevederile conținute la Art. I pct. 17, menționăm că prevederea propusă se cuprinde în dispoziția normei de la art. 77 alin. (4) lit.g) din Cod.

III. Obiecții tehnico-juridice:

1. În scopul respectării exigențelor de tehnică legislativă și pentru o exactitate expresă vizavi de textul proiectului de lege supus avizării din denumirea proiectului de act normativ și din cuprinsul dispoziției Art.I se vor exclude cuvintele „și completarea” în temeiul art. 62 alin.(1) și (2) din Legea nr. 100/2017;

2. La art. I pct. 16 urmează a fi concretizată operațiunea de intervenție asupra normei: de modificare sau de substituire a alin. (7), deoarece, în redacția actuală a art. 66 din Cod, alin. (7) deja există.

Cu titlu, informativ, amintim că în Parlament este înregistrat proiectul de lege cu nr. 228 din 09.06.2020 care prevede modificarea art. 15 din Codul serviciilor media audiovizuale. Potrivit normelor art. 56 alin. (5) din Regulamentul Parlamentului, *dacă sînt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.*

În temeiul celor expuse în prezentul aviz la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea Codului Serviciilor Media Audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 proiectul poate fi înaintat spre examinare în ședință plenară, ținându-se cont de obiecțiile menționate.

**Șef Direcție generală
Ion CREANGĂ**

Parlamentul
Republicii Moldova

LA nr. 369

07 decembrie 2020

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Parlamentului Republicii Moldova
Comisia juridică, numiri și imunități

A M E N D A M E N T

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului
serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018

(nr. 460 din 23.11.2020)

În temeiul prevederilor articolului 59 din Regulamentul Parlamentului, prezint următorul amendament la proiectul de lege **pentru modificarea și completarea Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018** pentru lectura a doua.

Textul proiectului se completează la articolul 52/1 cu noi alineate cu următorul cuprins:

La art. 52/1 după alin. (1) textul se completează cu două alineate noi (2) și (3) cu următorul cuprins:

„ (2) *Furnizorul de multiplex, în termen de 6 luni de la data obținerii autorizației de multiplex, va obține de la autoritatea publică de reglementare a pieței serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice licența de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, conform art. 26, alin. (27) litera b) din Legea comunicațiilor electronice nr. 241/2007.*

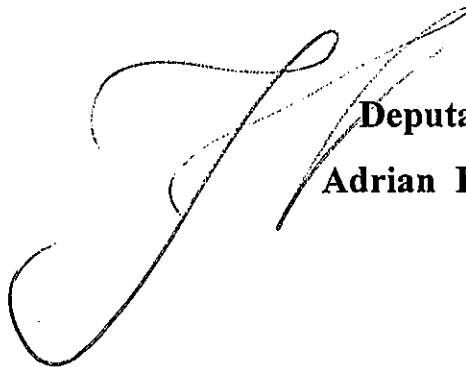
(3) *Desfășurarea activității furnizorului de multiplex în lipsa autorizației de multiplex și a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio este interzisă”.*

Argumentare:

Amendamentul vine să asigure implementarea corectă a reglementărilor din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 la prevederile Legii cu privire la comunicațiile electronice nr. 241/2007 în următoarele circumstanțe:

serviciile de transmisie a programelor audiovizuale sunt servicii de comunicații electronice, iar sistemele de transmisie care asigură mijloacele necesare furnizării de servicii de programe audiovizuale utilizatorilor finali sunt rețele de comunicații electronice; serviciile de transmisie/retransmisie prin intermediul rețelelor de comunicații electronice a serviciilor publice de programe audiovizuale trebuie analizate potrivit prevederilor legale specifice sectorului comunicațiilor electronice; concomitent conținutul serviciilor de programe audiovizuale, precum și serviciile prin care se exercită controlul editorial asupra conținutului nu constituie servicii de comunicații electronice.

Totodată, în conformitate cu prevederile Codului, două entități de reglementare – ANRCETI și Consiliul Audiovizualului asigură în comun funcționalitatea principiului „ghișeu unic” la eliberarea licențelor de emisie/licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio; asigură deopotrivă respectarea regimului de autorizare în domeniul comunicațiilor electronice etc.

Deputat în Parlament
Adrian LEBEDINSCHI